

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ БЮРОКРАТ

ПРОГРАМИ ЄС, ЩО СПРЯМОВАНІ НА НАБЛИЖЕННЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Голова Національного агентства
України з питань державної служби
В'ячеслав Вікторович Толкованов

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Радий вас вітати на Шостій щорічній регіональній конференції з питань інституційної розбудови. Конференція, яка в черговий раз об'єднала фахівців, які займаються питаннями інституційної розбудови, зокрема інструментів Twinning і TAIEX та програми Всеохоплюючої інституційної розбудови (CIB), має на меті укріплення мережі державних службовців наших країн. Цьогорічна конференція відбувається за підтримки Європейського Союзу в рамках платформи 1 «Демократія. Належне врядування».

Говорячи про впровадження в Україні Європейських програм допомоги, варто зазначити, що їх реалізація відбувається відповідно до пріоритетів співробітництва між Україною та ЄС, які

зазначені в Порядку денному асоціації Україна - ЄС, а також з урахуванням пріоритетів Програми економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», затвердженої Указом Президента України від 12.03.2012 № 187/2012.

На підтримку здійснення реформ та з метою посилення спроможності українських органів державної влади Нацдержслужба України, як національний координатор інструментів Twinning, TAIEX, програм SIGMA та CIB, докладає всіх зусиль для забезпечення їх ефективного впровадження в Україні.

Ми високо цінуємо той рівень співпраці між країнами, який наразі існує в рамках ініціативи ЄС «Східне партнерство», оскільки це дозволяє через партнерство з нашими сусідніми країнами визначити перелік тих пріоритетних завдань, які зможуть наблизити наші країни до Європейського Союзу. Хочу підкреслити, що ця ініціатива є важливою для нас, особливо в контексті розбудови мережі контактних осіб інструментів інституційної розбудови, зокрема на міжнародному рівні. Наші країни різняться за особливостями, однак є багато подібного. Ми переслідуюмо одні й ті ж цілі цього процесу:

- покращити якість державного управління;
- посилити інституційну спроможність;
- підвищити професійний рівень державної служби.★

*БАЖАЮ НАМ
ЦІКАВОГО
ТА ПЛІДНОГО
ДІАЛОГУ ДЛЯ
ДОСЯГНЕННЯ
ПОСТАВЛЕНИХ ЦІЛЕЙ!*

ТЕМАТИКА НОМЕРА:

ЄВРОПЕЙСЬКІ ІНСТРУМЕНТИ
ІНСТИТУЦІЙНОЇ РОЗБУДОВИ
TWINNING і TAIEX

ІНТЕРВ'Ю З ПОСТІЙНИМИ
РАДНИКАМИ ПРОЕКТІВ
TWINNING

ІНСТРУМЕНТИ
ІНСТИТУЦІЙНОЇ
РОЗБУДОВИ НА
РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ
ПРОГРАМИ CIB

ЗМІЦНЕННЯ ПАРТНЕРСТВА ТА ОБМІН ДОСВІДОМ є атрибутами інструменту Twinning

Стратегічний курс України на європейську інтеграцію є незмінним і залишається одним із головних пріоритетів зовнішньої політики нашої держави. Важливе значення у посиленні адміністративної спроможності органів державної влади, наближенні національного законодавства до законодавства Європейського Союзу відіграє впровадження в Україні інструментів інституційної розбудови.

Свідченням високої оцінки діяльності та важливої ролі Адміністративного офісу програми Twinning (далі - АОП) у створенні нової інституційної спроможності державних інституцій - є виокремлення функцій з підготовки та реалізації в Україні проектів інституційної розбудови в окремий напрям діяльності Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, що знаходиться при Нацдержслужбі України. Функціонування Адміністративного офісу програми Twinning забезпечується за рахунок державного бюджету, що в свою чергу свідчить про пріоритетність роботи з ЄС у рамках цих інструментів.

Координація використання інструменту Twinning відбувається шляхом налагодження співробітництва між державними інституціями України та ЄС, участі у засіданнях спільних органів, у тому числі Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС, під-комітетів та українських частин підкомітетів, організації та проведення засідань Робочої групи з питань координації впровадження

кращому взаєморозумінню та стимулює впровадження спільних ініціатив.

Уже 7 років поспіль органи державної влади нашої країни використовують Twinning, і з кожним роком процедури використання цього інструменту все більше вдосконалюються та росте зацікавленість серед державних службовців до нього. На сьогоднішній день 39 органів державної влади залучені до співпраці в рамках інструменту Twinning, деякі органи впроваджують відразу кілька проектів.

Особливого значення набуває використання інструменту Twinning у сучасних умовах адміністративної реформи, оскільки це допомагає українським органам влади виконувати покладені

Семінар на тему «Впровадження інструменту Twinning в Україні: особливості, етапи підготовки проєктів, практичні аспекти реалізації проєктів», 20 березня 2012 року.

на них зобов'язання щодо наближення до європейських норм та стандартів.

На сьогодні Робочий план проектів Twinning в Україні налічує 58 проектів, з яких 21 проєкт вже завершено, а 37 – знаходяться на різних стадіях підготовки та імплементації.

РЕЙТИНГ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТУ ІНСТИТУЦІЙНОЇ РОЗБУДОВИ TWINNING КРАЇНАМИ, НА ЯКІ ПОШИРЮЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА СУСІДСТВА

Протягом 2004—2012 років було впроваджено близько 270 проектів Twinning, загальний бюджет яких складає майже 240 мільйонів євро. Всі проєкти Twinning мають на меті посилення інституційної спроможності органів державної влади і адаптацію законодавства до норм та стандартів Європейського Союзу. Найбільшу кількість проектів було впроваджено у таких секторах: фінанси, торгівля та промисловість, юстиція та внутрішні справи.

На сьогоднішній день Україна розділяє перше місце за кількістю проектів Twinning, що

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ „БЮРОКРАТ”

Керівник проєкту: Марина Канавець

Підготовка матеріалів: Олеся ЦИКАЛЮК, Сергій КОПАНЬ, Світлана РЕПІК, Ірина Лучинська, Зайченко Олена, Ірина Бернштайн, Мішель Жербер.

Індекс видання: 91644

Засновник-видавець: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу

Наклад: 120 примірників

Номер і дата виходу: № 1-2 (146-147) від 30/10/2012

Адреса редакції, видавця: 01601, Київ, вул. Прорізна, 15, тел. 278-36-50

Свідоцтво про держреєстрацію ЗМІ: КВ № 14433-3404ПР від 24.09.2008

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 3280 від 17.09.2008

publication@center.gov.ua

www.center.gov.ua

Видання здійснене коштом Державного бюджету України

інструменту Twinning, та іншими шляхами.

Н а л а г о д ж е н н я постійної співпраці та регулярного діалогу, що здійснюється АОП, як з бенефіціарами проєктів, так і з країнами-членами та країнами-сусідами сприяє обміну досвідом у в и к о р и с т а н н і інст и т у ц і й н и х інст р у м е н т і в . Водночас дозволяє обговорити найкращі ідеї щодо поліпшення м а й б у т н ь о г о партнерства, сприяє

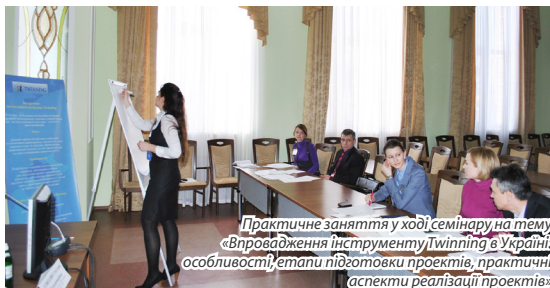

завершилися з Тунісом та друге місце за кількістю проектів Twinning, що знаходяться на стадії реалізації.

УНОРМУВАННЯ ПРОЦЕДУРНИХ ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТУ TWINNING В УКРАЇНІ

Протягом останніх років Нацдержслужбою України було розроблено низку документів з унормування та удосконалення процедурних питань впровадження інструменту. Метою цих документів є: визначення розподілу функцій між основними органами влади, що задіяні до процесу реалізації інструменту (права, обов'язки та відповідальність органів-бенефіціарів), надання детального роз'яснення послідовності та змісту етапів впровадження проектів, їх функцій та обов'язків. У березні 2012 року за ініціативи Нацдержслужби України проведено семінар на тему «Впровадження інструменту Twinning в Україні: особливості, етапи підготовки проектів, практичні аспекти реалізації проектів», спрямований на покращення якості співпраці між партнерами від української сторони та представників від країн-членів Європейського Союзу. У ході семінару учасники обмінялися практичним досвідом втілення окремих проектів Twinning, обговорили досягнення та методи співпраці в рамках впровадження цього інструменту. Також у ході заходу проведено практичне заняття у форматі робочих груп щодо підготовки пропозицій для залучення допомоги в рамках інструменту Twinning.

У липні 2012 року у приміщенні Національного агентства України з питань державної служби було проведено зустріч партнерів постійних радників проектів Twinning. Метою заходу було залучення державних службовців, які виконують роль партнерів постійних радників проектів Twinning, задля обміну досвідом, найкращими практиками у процесі підготовки та реалізації проектів Twinning

Практичне заняття у ході семінару на тему «Впровадження інструменту Twinning в Україні: особливості, етапи підготовки проектів, практичні аспекти реалізації проектів»

в Україні.

За результатами вищезазначених заходів було здійснено аналіз стану впровадження інструменту та підготовлено рекомендації для партнерів постійних радників проектів Twinning. Ці рекомендації містять в собі як теоретичні аспекти та поради підготовки документації так і практичні питання, що виникають під час підготовки та впровадження проектів Twinning.

ДОСЯГНЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК

Говорячи про впровадження інструменту Twinning в Україні варто зауважити, що за 7 років вже завершився 21 проект Twinning і це та кількість здобутого досвіду, яка переростає у якісні зміни впровадження даного інструменту. Так, наразі вже не є поодинокими випадки, коли органи-бенефіціари самостійно готують детальні технічні завдання (FICHE). Такі приклади є не лише свідченням зацікавленості органів-бенефіціарів, але, як правило, є запорукою високої якості підготовленого документу. Це значно спрощує

Зустріч партнерів постійних радників проектів Twinning, 10 липня 2012 року

майбутню співпрацю з партнерами та сприяє встановленню взаєморозуміння в найкоротший проміжок часу.

Такими прикладами є: Національна академія державного управління при Президенті України, Державна статистична служба України, Внутрішні війська МВС України та ін.

Про довіру, яку завоював даний інструмент в українських органах державної влади свідчить і той факт, що більшість органів-бенефіціарів, імплементававши один проект Twinning, ініціюють наступний проект у продовження вже досягнутих результатів. Зокрема наразі із 18 органів-бенефіціарів, які вже завершили реалізацію проектів Twinning, 14 – ініціювали нові проекти. Як ми добре розуміємо, такі проекти – є більш результативними та сприяють досягненню сталості проекту.

* Twinning – інструмент технічного співробітництва Європейського Союзу, у рамках якого відбувається співпраця між аналогічними органами державної влади країн – членів ЄС та України щодо впровадження елементів державного управління, необхідних для адаптації національного законодавства до законодавства ЄС. Пріоритетна мета Twinning – сприяння впровадженню законів і норм ЄС, що є ключовими для інтеграції у спільний внутрішній ринок Європейського Союзу та закріплення демократичних принципів урядування.

Водночас в Україні існують приклади, коли органи влади впроваджують не один проект, а відразу декілька проектів.

Наприклад, Міністерство інфраструктури України – є бенефіціаром 5 проектів Twinning, Міністерство внутрішніх справ України – є бенефіціаром 3 проектів, Міністерство соціальної політики України – є бенефіціаром 2 проектів та інші.

Ще одним здобутком якісного впровадження інструменту Twinning є те, що мережа контактних осіб постійно зростає і наразі нараховує близько 70 представників органів влади. Це є цінний ресурс для ефективних майбутніх реформ та перетворень.

Одним із фундаментальних принципів Twinning, про який неодноразово згадують, як європейські колеги, так і українські експерти – є принцип «власності» по відношенню до проекту. І в цьому питанні ми також бачимо нові досягнення наших бенефіціарів. Все частіше українські органи державної влади беруть більшу відповідальність за підготовку та впровадження проектів.

Так, як вже зазначалося, органи самостійно готують технічні завдання проектів високої якості. Органи-бенефіціари все активніше залучаються до процесу реалізації проектів Twinning. Зокрема в Державному агентстві з енергоефективності та енергозбереження України вперше було призначено асистентом постійного радника проекту працівника Держенергоефективності України, оплата праці якого здійснюється за рахунок органу-бенефіціара. Такий крок сприяє більшій ефективності реалізації проекту та більш тісній співпраці європейських партнерів з бенефіціаром проекту Twinning.

САЙТ TWINNING.COM.UA Є МЕХАНІЗМОМ, ЩО СПРИЯЄ ПІДВИЩЕННЮ ЯКОСТІ ПРОЕКТІВ TWINNING ТА ПІДВИЩЕННЮ ОБІЗНАНОСТІ ЩОДО ІНСТРУМЕНТІВ ТА ПРОГРАМ SIGMA, CIV

При Нацдержслужбі України працює сайт Адміністративного офісу програми Twinning - twinning.com.ua. Він має дружній інтерфейс (більше 1500 користувачів за місяць), де користувач має можливість швидкого пошуку документів та контенту. Сайт є двомовним: українська та англійська версії, також на ньому розміщується інформація про проекти Twinning в Україні.

Сайт постійно оновлюється, зокрема розміщується важлива інформація для постійних радників проектів, які приїжджають до України, а саме:

- порядок їх реєстрації в Україні (витяг із законодавства перекладений на англійську мову для зручності використання постійними радниками);

- ознайомча інформація (вся необхідна інформація про Україну та те, що необхідно знати про особливості умов проживання в Україні);

- анонси подій та новини.

На сайті також розміщена:

- законодавча база у сфері Twinning, TAIEХ та CIV, що дає змогу швидко знаходити необхідний документ, також методичні документи для реалізації проектів та багато іншого.

Раді вас бачити на нашому сайті!★

САЙТ TWINNING.COM.UA

РОЗДІЛ САЙТУ "КЛУБ ПОСТІЙНИХ РАДНИКІВ ПРОЕКТІВ"

МІШЕЛЬ ЖЕРБЕР:**ЗЛАГОДЖЕНА СПІВПРАЦЯ ПАРТНЕРІВ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОСТІ ПРОЕКТУ**

Шановний пане Мішель! Ви з партнерами від внутрішніх військ МВСУ вже тривалий час працюєте над реалізацією проекту та вже майже завершили впровадження цікавого і необхідного для України проекту Twinning «Сприяння вдосконаленню системи охорони громадського порядку внутрішніми військами МВС України». У чому, особисто для Вас, полягає специфіка даного проекту?

Саме цей проект Twinning дозволяє ознайомитися з існуючою системою управління у ВВ, технікою і тактикою, яку вони застосовують під час найрізноманітніших заходів для забезпечення охорони громадського порядку. З огляду на отриману інформацію, ми, як експерти, які працюють у цій галузі у Франції та Румунії, надаємо рекомендації щодо удосконалення існуючої системи на основі кращих європейських практик. Наша діяльність стосується перегляду підходів до планування проходження служби у ВВ, зокрема й можливий перехід на службу за контрактом.

Проект Twinning у ВВ має високу інтенсивність щодо організації та проведення місій експертів протягом досить короткого періоду впровадження проекту. Це вимагає злагоджених дій та чіткої координації між партнерами. Що на Вашу думку є вирішальним під час планування майбутніх місій для досягнення запланованих результатів?

Запорукою успішності реалізації будь-яких запланованих заходів – є гарна обізнаність зі змістом, тобто наповненням запланованих заходів, як партнерів зі сторони ЄС, так і експертів зі сторони українського бенефіціара. Також варто звернути особливу увагу на дотримання логічного порядку при реалізації заходів проекту, а це, звичайно, ґрунтується на розробленому партнерами ще під час підготовки контракту реалістичного графіку впровадження майбутніх заходів. В даному випадку потрібно врахувати завантаженість обох партнерів, святкові дні, які існують в країнах-партнерах, інші важливі події. Ще одним не менш важливим елементом є забезпечення належного рівня внутрішньої комунікації між партнерами із ЄС та українським органом-бенефіціаром. По-перше, це дозволяє зрозуміти реальну ситуацію у сфері, оцінити важливість проведення реформ для бенефіціара, зорієнтуватися на пріоритетах. По-друге, комунікація дозволяє скоординувати вчасно дії партнерів у вирішенні будь-яких ситуацій.

Поділіться основними результатами, які має досягнути проект по його завершенню? Чого варто очікувати від таких змін пересічним українцям?

Загалом проект включає в себе 4 обов'язкові

Мішель ЖЕРБЕР
постійний
радник проекту
Twinning для ВВ
МВС України

результати, які мають бути досягнуті по завершенню проекту Twinning. Проте говорячи про внесок самого проекту в удосконалення сфери громадського порядку варто зазначити, що буде поліпшено систему оцінювання представниками ВВ ситуації з метою її належного врегулювання, що водночас надасть можливість ВВ обрати більш правильний варіант для вирішення тієї чи іншої ситуації. Також проект допоможе покращити відносини між ВВ та громадськістю завдяки поліпшенню системи зовнішньої комунікації, що в свою чергу буде сприяти покращенню іміджу ВВ.

У рамках проекту була запланована досить активна співпраця з регіональними навчальними закладами ВВ. Оцініть, будь ласка, успішність провадження проекту саме на регіональному рівні і наскільки саме залучення регіональних відділень допоможе проекту досягнути поставлених цілей?

Залучення територіальних командувань під час реалізації проекту є визначальним для його успіху. Співпраця на регіональному рівні дозволяє встановити прямий контакт із людьми, як то кажуть, «на місцях». Це гарна нагода обмінятися досвідом безпосередньо з фахівцями, які впроваджують політику на місцевому рівні, що дозволяє обійти проміжні етапи ієрархічної комунікації. Ще одним позитивним наслідком співпраці з регіональними відділеннями є отримання можливості для нас, як європейських експертів, безпосередньо пояснити філософію розпочатої реформи щодо охорони громадського порядку, отримати враження від учасників заходів проекту та спровокувати більш активну залученість до проекту вищого керівного складу.★

ІРИНА БЕРНШТАЙН:

**TWINNING – УНІКАЛЬНА МОЖЛИВІСТЬ ОБМІНУ ДУМКАМИ,
ДОСВІДОМ ТА ЗНАННЯМИ**

Ірина БЕРНШТАЙН
постійний
радник проекту
Twinning для
Держстату

Пані Ірино, перш за все було б цікаво дізнатися, що для Вас значить «Twinning»? У чому переваги цього інструменту порівняно з іншою технічною допомогою ЄС? Поділіться найяскравішими враженнями, цікавими випадками під час реалізації проекту в Україні та співпраці з Вашими партнерами, українськими державними службовцями.

Для мене особисто Twinning – є моєю роботою, в яку я вкладаю весь свій професійний досвід, знання, світобачення і, водночас пізнаю багато нового, розвиваюсь особисто і професійно. Співпрацю в рамках Twinning можна охарактеризувати, як унікальну можливість обміну думками, досвідом та знаннями. Однією з ключових переваг даного інструменту – є те, що він хоча і є досить технічним, але водночас цілком побудований на міжособистісному спілкуванні, спільному обговоренні існуючих проблем і шляхів їх вирішення. Дружня атмосфера та стосунки, які виникають в процесі впровадження проекту стають не лише передумовою для успішного виконання поставлених цілей, але й запорукою встановлення міцних міжінституційних зв'язків та співпраці поза рамками проекту. Особливо приємно бачити, що учасники проекту спілкуються на професійному та особистому рівні не лише в рамках виконання того чи іншого завдання проекту Twinning, але й продовжують проводити спільні консультації через Інтернет, зустрічаються на різних міжнародних заходах та подіях. Це, власне, і є запорукою необхідних змін та обміну досвідом між партнерами, що у свою чергу становить основну рушійну силу цього інструменту. Кожна місія експертів до України, навчальна поїздка наших

З листопада 2011 року у Державній службі статистики України реалізовується проект Twinning «Розробка нових статистичних методологій та показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС», що фінансується Європейським Союзом. Партнер проекту – Статистична служба Данії.

Метою цього проекту є подальший розвиток макроекономічної статистики, статистики підприємств, капітальних інвестицій, ділової активності та інших напрямів, а також удосконалення організації роботи статистичної служби шляхом гармонізації з кращим досвідом ЄС.

українських колег до статистичних установ країн-членів ЄС та й навіть проста двостороння зустріч мають свої особливості та незабутні моменти. Але, насамперед, найбільш вражаючим для мене – є відкритість у спілкуванні та готовність бенефіціара швидко та оперативно реагувати на вирішення питань на шляху реалізації проекту.

Чим відрізняються українські державні службовці, які працюють у сфері статистики, від їх колег з Данії?

Я, насправді, не можу сказати, що є дуже велика різниця між українськими статистами та їх данськими колегами. Професійність та компетентність українських колег поза будь-яким сумнівом. Статистичні дані та методи їх розрахунку в Держстаті України досить якісні і просто потребують деяких коригувань, чи гармонізації зі стандартами ЄС, що є, власне, і метою нашого проекту. На мою думку, єдина різниця – це умови праці та деяка забюрократизованість роботи українських статистів, а також досить обмежені можливості щодо здійснення обміну досвідом з міжнародними та європейськими колегами. Окрім цього, на мою думку, данські статисти мають більше можливостей і часу для підвищення рівня своєї кваліфікації та навчання, для відвідування різноманітних тематичних тренінгів та курсів, які спрямовані на підвищення ефективності та використання новітніх інформаційних технологій у повсякденній роботі.

На Вашу думку, які найважливіші, як практичні, так і теоретичні результати принесе впровадження сьогодишнього проекту Twinning у Держстаті України?

Як я вже зауважила, найважливішим результатом стане встановлення міцних міжособистісних

контактів між партнерами, які дозволять досягнути, як поставленої мети, так і подолати можливі перешкоди. На практиці це означає, що європейські експерти з одного боку та українські з іншого чітко окреслять перелік нововведень та змін, що необхідні для приведення у відповідність української статистики до стандартів ЄС, тобто по кожному із компонентів проекту будуть надані конкретні рекомендації щодо необхідних змін у тій чи іншій сфері статистики. Оскільки у статистиці ми оперуємо багатьма показниками та даними, то першочерговим завданням проекту є, власне, удосконалення статистичних методологій, а це потребує, як надання конкретних прикладів проведення розрахунків, так і ознайомлення колег із законодавством та нормами Європейського Союзу, які регулюють дану сферу. Власне, мета проекту полягає в тому, щоб підвищити рівень довіри до статистики в Україні, а також забезпечити необхідні передумови для її неупередженості та незалежності. Тому наші експерти разом зі своїми колегами, як теоретично, так і практично працюють над виконанням вищезгаданих завдань.

Ваша організація впроваджує вже другий проект Twinning для Держстату України. Скажіть, які напрями діяльності, на Вашу думку, найбільше потребують залучення Європейської допомоги?

Так, ми дуже раді, що між Статистичною службою Данії та Державною службою статистики України склалися такі добрі робочі відносини і, як ми бачимо, на власному прикладі, проект Twinning справді допомагає краще дізнатися один про одного та ефективно побудувати співпрацю. Звичайно, що в рамках уже другого проекту технічної допомоги ЄС було багато досягнуто та зроблено, але оскільки статистика охоплює практично усі сфери життя та розвитку України, то є важливі сфери, які потребують додаткової допомоги. Це, насамперед, стосується реєстру підприємств, індексу споживчих цін, національних рахунків, комунікації з користувачами статистичної інформації, тобто ті, що показують реальний стан економіки та розвитку держави.

Який компонент сьогоденного проекту Ви вважаєте найуспішнішим?

З-поміж багатьох компонентів проекту все ж таки хочеться окремо виділити компонент «Реєстр підприємств», у рамках якого було здійснено перехід на нову класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД) в Україні відповідно до NACE-Rev.2. І хоча робота над його остаточним впровадженням ще триває, але це є великим кроком для українського бізнесу, оскільки відтепер українські коди та види підприємницької діяльності співпадають з європейським аналогічним переліком. Це створює нові можливості для інтеграції української економіки до європейського простору, спрощує роботу для підприємців,

створює нові можливості тощо.

Чи можете Ви розповісти який кінцевий результат отримає пересічний громадянин України після впровадження проекту Twinning?

Кінцевим результатом проекту має стати удосконалення статистичних методологій відповідно до стандартів ЄС. На практиці це означатиме підвищення довіри пересічного українця до статистичної інформації, що у свою чергу дозволить відобразити реальний стан речей у різних галузях господарства. Тобто, довіра до статистики – є також і довіра до держави та діяльності органів державного управління в цілому. Окрім цього, міжнародні партнери України також матимуть чіткіше бачення розвитку держави, що у свою чергу вплине на покращення, як економічного стану, так і іміджу України загалом.★

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ІНСТИТУЦІЙНОЇ РОЗБУДОВИ TWINNING I TAIEХ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Впровадження адміністративних реформ в Україні відбувається не без допомоги таких відомих та добре зарекомендованих інструментів інституційного розвитку в Україні, як Twinning і TAIEХ. У своїй діяльності вони зорієнтовані на посилення спроможності органів державної влади для ефективного та якісного здійснення покладених на них завдань, як на центральному, так і на регіональному рівнях.

Адже розвиток лише центральних органів державної влади не може забезпечити удосконалення системи державного управління в цілому. Саме на регіональному рівні відбувається основна робота з населенням, зокрема надання

послуг безпосередньо громадянам України. Крім того, у контексті проведення реформи державного управління, посилення і розвиток спроможності місцевих органів державної влади набуває нового звучання та актуальності.

Так, зокрема інструмент TAIEХ може ефективно використовуватися з метою ознайомлення українськими державними службовцями з кращими європейськими практиками в тих чи інших сферах. Не менш важливим результатом TAIEХ – є створення «мережових» зв'язків з європейськими партнерами, а також підвищення рівня професійної підготовки державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Наразі ми маємо позитивні приклади поширення інструментів Twinning і TAIEХ на регіональний рівень та вважаємо, що саме цей напрям співпраці у майбутньому має розвиватися.

На сьогодні використання інструменту TAIEХ на регіональному рівні провадиться декількома механізмами, перший з яких передбачає тісну співпрацю та узгодженість дій територіальних та центральних органів виконавчої влади. У цьому випадку заходи TAIEХ проводяться за ініціативи місцевих органів влади та спільно з центральними органами влади. У таких заходах є обов'язковим залучення представників місцевих органів виконавчої влади з інших регіонів.

МЕХАНІЗМ ЗАЛУЧЕННЯ

Відповідно до пункту 5 Постанови Кабінету Міністрів України від 09.04.2008 № 316 «Про затвердження Порядку підготовки та виконання Плану залучення зовнішньої допомоги Європейської Комісії у рамках TAIEХ» місцеві органи виконавчої влади готують пропозиції щодо залучення інструменту TAIEХ та подають їх щороку до 5 травня і 5 листопада профільним центральним органам виконавчої влади з метою включення їх до проекту Плану залучення зовнішньої допомоги Європейської Комісії у рамках TAIEХ на відповідне півріччя.

Наступним способом використання допомоги в рамках TAIEХ – є участь представників місцевих органів державної влади у заходах TAIEХ, організованих іншими органами державної влади, як центрального так і місцевого рівня. Інформацію про ці заходи розміщено на сайті Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу (www.center.gov.ua).

МЕХАНІЗМ ЗАЛУЧЕННЯ

Для участі у заходах TAIEХ, організованих іншими органами державної влади, слід

звернутися до контактної особи, яка відповідальна за проведення заходу TAIEХ в органі-бенефіціарі, та погодити участь не пізніше ніж за місяць до проведення заходу. У разі отримання позитивної відповіді необхідно подати заповнену реєстраційну форму TAIEХ.

Наразі в Україні було проведено 6 заходів TAIEХ, ініційованих органами місцевого самоврядування, та організовано 15 заходів на регіональному рівні за ініціативи центральних органів виконавчої влади. Тематика заходів TAIEХ, що були ініційовані органами місцевого самоврядування здебільшого стосувалися питань розвитку туризму, системи надання соціальних послуг, зміцнення торгівельних відносин та розвитку сільського господарства.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Ініціатива проведення семінару з вивчення європейського досвіду щодо розвитку стійкого туризму була викликана необхідністю підсилення ролі туризму в економіці регіону та необхідністю підвищення ефективності управління прибережними територіями, що мають значний рекреаційний потенціал. Інструмент TAIEХ був обраний тому, що він дозволяє здійснювати обмін досвідом у вирішенні проблем, та розрахований на державних службовців, для яких і передбачалося проведення семінару. Найбільшу зацікавленість учасників викликав досвід реалізації інтегрованого управління прибережними зонами, оскільки більшість учасників представляли місцеві органи виконавчої влади курортних прибережних територій Криму, а також тому, що на сьогодні зазначене питання не урегульоване на загальнодержавному рівні. Отримана інформація була використана в розробці Системи класифікації пляжів (розроблена громадською організацією Асоціацією орендарів та користувачів пляжів «Крим-пляж» за участю Міністерства курортів та туризму АР Крим).

Савоста Оксана Петрівна
Міністерство курортів та туризму АРК

Так, у 2010 році в Івано-Франківську відбувся семінар у рамках інструменту TAIEХ «Регламентация законодавством європейських країн ролі гірських лісів в попередженні паводків». Це є першим семінаром TAIEХ, який був проведений на регіональному рівні. Під час даного заходу було розглянуто європейський досвід проведення протипаводкових заходів та законодавче

регулювання питання підвищення водозахисної функції лісів. Висновки експертів були використані для вдосконалення законодавства саме у цій сфері.

За ініціативи Полтавської обласної державної адміністрації у рамках TAIEH було організовано 2 семінари. Зокрема у рамках семінару «Реформування системи надання соціальних послуг для населення» учасники заходу ознайомилися із досвідом роботи соціальних служб Північної Ірландії, з особливостями працевлаштування осіб з обмеженими фізичними можливостями, системою підготовки соціальних працівників та інформацією щодо ведення єдиного державного реєстру соціальних працівників у Північній Ірландії.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Використання інструменту TAIEH дає стимул для підвищення освітнього та фахового рівня фахівців, які працюють у регіональних органах виконавчої влади. Дуже часто, фахівці регіонального рівня при виконанні завдань центральних органів виконавчої влади не знають і не відчувають зв'язку між цими завданнями та стандартами і кращою практикою, які діють в ЄС. Сама можливість постановки проблемного питання для підготовки заявки з метою залучення інструменту TAIEH дає можливість нашим фахівцям більш глибоко вивчити проблему, спробувати поглянути на неї з різних сторін. Іноді, таке заглиблення в теорію та існуючу практику з певного питання вже дає багато відповідей, дозволяє більш професійно формувати пропозиції для врахування центральними органами виконавчої влади при підготовці законопроектів та для вирішення нагальних питань функціонування господарського комплексу регіону.

*Дмитро Орлов,
Полтавська обласна державна адміністрація*

Аналізуючи впровадження інструменту Twinning в Україні варто зауважити, що він ефективно використовується центральними органами влади, але водночас обмежено застосовується регіональними органами державної влади.

У рамках інструменту Twinning місцеві органи державної влади можуть долучатися до реалізації проектів, які вже реалізуються центральними органами влади. З цією метою місцеві органи влади мають вести діалог з тими органами центральної влади, які займаються розробкою майбутнього проекту Twinning. Залучення того чи іншого органу місцевої влади можливе на стадіях підготовки технічного завдання (TOR) та детального технічного завдання (FICHE) центральним органом влади.

Розглядаючи проекти Twinning, які знаходяться на стадії реалізації та ті, що вже були завершені, варто відзначити, що представники місцевих органів влади, регіональних структурних підрозділів були залучені до участі у заходах в рамках окремих проектів (Внутрішні війська МВСУ, Національна академія державного управління при Президентові України, Національне агентство з акредитації України). Як правило, це участь у круглих столах, робочих засіданнях, тренінгах тощо.

Більш цікавою є співпраця з європейськими експертами Twinning, якщо місцеві органи влади залучені до впровадження окремих результатів проекту Twinning. Наприклад, у рамках проекту Twinning «Посилення законодавчої та інституціональної спроможності Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо поводження з побутовими відходами», одним з результатів заплановано тестування варіантів управління відходами від електричного та електронного обладнання на регіональному рівні (на прикладі Карпатського регіону).

Отже, зважаючи на існуючий досвід впровадження на регіональному рівні інструментів інституційної розбудови Twinning і TAIEH, отримання схвальних відгуків щодо рівня проведення заходів та зацікавленості представників місцевих органів влади у їх проведенні, є необхідним продовження даної ініціативи та розширення кола зацікавлених органів.★

ДУМКА ЕКСПЕРТА

У ході реалізації проекту Twinning до заходів залучалися, як представники Головного управління внутрішніх військ, так і представники регіональних підрозділів. Проведення заходів у регіонах дозволило долучити до процесу керівництво та особовий склад регіональних підрозділів, не витрачаючи бюджетні кошти на відрядження; практична підготовка інструкторів відбувалась на місцях з використанням наявної матеріально-технічної бази підрозділів; регіональні представники (в тому числі викладачі та наукові працівники відомчих ВНЗ) мали змогу взяти участь у практичній оцінці рекомендацій, наданих іноземними експертами, та висловити свою позицію щодо доцільності та можливості їх впровадження у діяльність структури.

*Сергій Мальцев,
Міністерство внутрішніх справ України*

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ВСЕОХОПЛЮЮЧОЇ ІНСТИТУЦІЙНОЇ РОЗБУДОВИ В УКРАЇНІ

Програма Всеохоплюючої інституційної розбудови в Україні (далі – СІВ) створена для країн ініціативи ЄС «Східне партнерство» та зорієнтована на здійснення суттєвих інституційних змін у державних установах України з метою виконання ними політичних зобов'язань, що будуть визначені в майбутній Угоді про асоціацію Україна – ЄС.

З метою проведення відповідних реформ було виокремлено 4 сфери на які саме орієнтується програма СІВ:

- міграція;
- санітарні та фітосанітарні заходи;
- виконання майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
- моніторинг та контроль державної допомоги.

Свідченням важливості для України реформ, що передбачені програмою СІВ, є процес підготовки ПІР у чотирьох сферах програми, адже він регулюється на вищому політичному рівні, а узгоджувальні наради щодо підготовки ПІР відбувалися за участі представників Кабінету Міністрів України.

Такий рівень зацікавленості та підтримки дозволяє говорити про важливість запропонованих у рамках програми СІВ реформ для України та підвищеної відповідальності за результати їх впровадження.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ СІВ ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ ВІДПОВІДНО ДО:

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.11.2010 № 2078 «Деякі питання підготовки та виконання програми Всеохоплюючої інституційної розбудови у рамках ініціативи Європейського Союзу «Східне партнерство».
- Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та Європейською Комісією щодо Рамкового документа програми Всеохоплюючої інституційної розбудови, підписаний 14 жовтня 2010 року.

Однією з особливостей програми СІВ є те, що здійснення запланованих заходів в українських органах має відбуватися відповідно до затверджених Планів інституційних реформ. Ці реформи мають реалізовуватися в межах того чи іншого сектору, а тому стимулювати до об'єднання та випрацювання спільних позицій в органах державної влади. Такий підхід дозволить

українським органам вибудувати спільну політику та стратегію для досягнення визначених цілей.

МІГРАЦІЙНА СФЕРА

Метою інституційної реформи у міграційній сфері є посилення спроможності та підвищення ефективності інституційної структури державного управління у цій сфері відповідно до завдань, передбачених Планом дій, щодо лібералізації візового режиму між Україною та ЄС та згідно вимог і критеріїв Європейського Союзу.

Відповідальний орган:

Державна міграційна служба.

Законодавче закріплення:

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції державної міграційної політики» від 12 жовтня 2011 року № 1058-р.

До першочергових завдань міграційної політики відноситься:

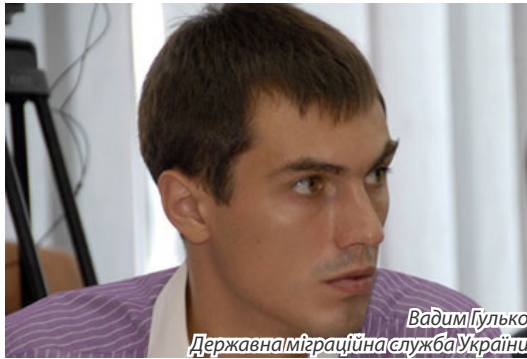
- здійснення чіткого розподілу повноважень та створення єдиного відповідального міграційного органу;
- боротьба з нелегальною міграцією, а саме: посилення контролю за правилами в'їзду/виїзду/перебуванням в Україні іноземців та осіб без громадянства (посилення державного контролю);
- законодавче наближення до стандартів Європейського Союзу;
- підвищити рівень поінформованості населення щодо питань пов'язаних з працевлаштуванням за кордоном та ризиками трудової міграції;
- підвищення кваліфікації фахівців у сфері міграційної політики;
- створення єдиної національної бази даних управління міграційними потоками;
- забезпечення додаткових місць/притулків, забезпечення навчання мігрантів (імігрантів) та дітей мігрантів (імігрантів), як в країні, так і за її межами;
- співпраця з міжнародними організаціями для вчасного реагування на зміни.

Для забезпечення належного рівня реалізації запланованих заходів Державна міграційна служба створила: тимчасову Міжвідомчу комісію з питань формування та реалізації державної політики в міграційній сфері; координаційну раду; робочу групу.

Наразі ведеться розробка пріоритетів для

забезпечення впровадження реформ передбачених ПІР.

План інституційної реформи у сфері міграції є ключовою «дорожньою картою» України до створення ефективної системи державного управління міграційними процесами, що позитивно позначиться на демографічній ситуації в країні, ефективній протидії нелегальній міграції та зменшенню відтоку кваліфікованих кадрів за кордон. Це має бути також забезпечено шляхом посилення інституційної спроможності ключових органів виконавчої влади, що мають повноваження у міграційній сфері.

Можна відзначити належне виконання Плану інституційної реформи у сфері міграції, адже забезпечено створення окремого цивільного центрального органу виконавчої влади у сфері міграції (Державна міграційна служба України) та системи її органів на місцевому рівні, законодавче врегулювання їх діяльності, регулярне проведення навчання та підвищення кваліфікації працівників тощо.

САНІТАРНІ ТА ФІТОСАНІТАРНІ ЗАХОДИ

Метою інституційної реформи є підвищення результативності та ефективності системи державного управління у сфері здійснення санітарних та фітосанітарних заходів, зокрема безпечності харчових продуктів, та приведення її у відповідність до вимог ЄС.

Відповідальний орган:

Державна ветеринарна та фітосанітарна служба.

Законодавче закріплення:

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо проведення інституційної реформи у сфері здійснення санітарних та фітосанітарних заходів» від 25 червня

2012 року № 415-р.

До першочергових завдань сфери санітарії та фітосанітарії відноситься:

- наближення законодавства у сфері здійснення санітарних та фітосанітарних заходів до стандартів Європейського Союзу;
- удосконалення системи оцінки ризиків;
- оптимізація державних лабораторій, що проводять дослідження/випробування з метою здійснення державного контролю за безпечністю харчових продуктів, а також оптимізація санітарного, фітосанітарного та ветеринарного контролю за якістю харчових продуктів, що імпортується на територію України;
- створення електронного урядування здійснення санітарних та фітосанітарних заходів;
- удосконалення для підприємств харчової промисловості дозвільної системи.

Для забезпечення високого рівня реалізації зазначеного Плану заходів було створено: робочу групу з питань підготовки плану дій та наглядову раду.

Наразі розробляється технічне завдання щодо реалізації плану дій впровадження ПІР.

Завдяки отриманню Україною технічної допомоги від ЄС у рамках CIV: по-перше, буде реалізовано План інституційної реформи, що, в свою чергу, завершить реформування системи державного контролю за безпечністю харчових продуктів, розпочатою Президентом України в рамках адміністративної реформи; по-друге, буде забезпечено апроксимацію законодавства України до законодавства ЄС у сфері санітарних та фітосанітарних заходів, що в подальшому позитивно вплине на реалізацію Угоди між Україною та ЄС щодо створення зони вільної торгівлі; по-третє, будуть запроваджені сучасні процедури функціонування органів державної влади у сфері санітарних та фітосанітарних заходів.

На даний час, спільними зусиллями зацікавлених міністерств та відомств за участю Представництва ЄС в Україні, проводиться підготовка проекту плану дій та технічного завдання для впровадження Плану інституційної реформи.

Тобто найближчим часом, ми маємо надію, що буде розпочато роботу в рамках CIV.

Ольга Семенчук,
Державна ветеринарна та фітосанітарна служба
України

ВИКОНАННЯ МАЙБУТНЬОЇ УГОДИ ПРО
АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

Проведення інституційної реформи у сфері виконання майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС спрямовано на удосконалення системи державного управління у сфері європейської інтеграції з метою проведення відповідних внутрішніх реформ, створення централізованого механізму координації діяльності органів виконавчої влади з питань виконання Угоди про асоціацію.

Відповідальний орган:

Міністерство закордонних справ

Законодавче закріплення:

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення інституційної реформи у сфері виконання майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом» від 10 жовтня 2012 року № 767-р

Виконання українськими органами державної влади інституційної реформи у сфері виконання майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС надасть можливість:

- удосконалити систему державного управління у сфері європейської інтеграції (узгодити процеси планування внутрішніх реформ);
- підвищити рівень кадрового забезпечення структурних підрозділів центральних органів виконавчої влади, які відповідальні за європейську інтеграцію;
- забезпечити більш ефективну координацію державної політики у сфері європейської інтеграції та сприятиме удосконаленню її інформаційного забезпечення та інформування громадськості;
- підвищити рівень залучення місцевих органів виконавчої влади до процесів євроінтеграції.

Наразі відповідними органами виконавчої влади ведеться підготовка до виконання заходів передбачених ПІР.

МОНІТОРИНГ ТА КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ
ДОПОМОГИ

Метою проведення інституційної реформи – є створення системи моніторингу та контролю державної допомоги в Україні відповідно до норм та стандартів ЄС. Водночас це дозволить підвищити прозорість у сфері надання державної допомоги та її використання, звести до мінімуму можливі негативні наслідки для конкуренції, підвищити ефективність використання державних ресурсів.

Сфера моніторингу і контролю державної допомоги потребує:

- розвитку інституційної спроможності контролю за наданням державної допомоги;
- розробки рекомендацій з реформування на основі законодавства Європейського Союзу;
- підвищення кваліфікації представників органів державної влади;
- допомога саме в розробленні законодавства по наданню державної допомоги.

Нацдержслужбою України разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади було розроблено План інституційної реформи у сфері моніторингу та контролю державної допомоги. Подальшу підготовку проекту ПІР, відповідно до позиції провідних органів виконавчої влади, було перенесено на період після прийняття Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».★

